

Raport de control la Ministerul Energiei: Obiectivul urmarit prin PNI va fi realizat partial, respectiv un grad de executie de 58,17%

Fondurile acumulate în contul Planului National de Investitii (PNI) nu vor fi utilizate în totalitate, iar obiectivul urmarit privind modernizarea sectorului energetic va fi realizat partial, respectiv un grad de executie al PNI de 58,17% , conform raportului întocmit de Corpul de control al premierului în urma unei actiuni la Ministerul Energiei (ME).

"Având în vedere faptul ca nu mai exista posibilitatea de a fi încheiate alte contracte cu beneficiarii investitiilor prevazute în PNI, la finalul perioadei de implementare a investitiilor din PNI (anul 2020) nu vor fi utilizate toate fondurile acumulate în contul acestui plan, iar obiectivul urmarit, prevazut în Aplicatia României privind modernizarea sectorului energetic, va fi realizat partial, respectiv un grad de executie al PNI de 58,17%", concluzioneaza documentul.

Actiunea de control de la Ministerul Energiei (ME) a vizat perioada 1 ianuarie 2013 - 16 octombrie 2019 si a avut ca obiectiv verificarea procedurii de implementare a Planului National de Investitii (PNI) de catre Comisia pentru monitorizarea si punerea în aplicare a PNI.

În urma actului de control s-a constatat ca în PNI au fost prevazute 29 de investitii, din care doua au fost finalizate, doua sunt în curs de implementare si 25 au fost anulate, fara posibilitatea de a mai fi încheiate alte contracte cu beneficiarii investitiilor prevazute în plan, iar anumite contracte de finantare au fost parafate în anul 2016 cu doua societati comerciale dupa o perioada mai mare de doi ani de la aprobarea de catre ministrul Energiei a cererilor de finantare (în anul 2014), în principal din cauza inexistentei în cadrul normativ, pâna la data de 30 septembrie 2015, a formei standardizate a contractului de finantare.

Corpul de control al primului ministru a semnalat ca PNI se afla în curs de implementare, însa derularea acestui program este afectata de modificarea urmatoilor parametri: lipsa posibilitatilor de finantare a unor proiecte propuse, pe fondul deteriorarii situatiei financiare a unora dintre beneficiarii PNI (unii beneficiari PNI au intrat în procedura de insolventa, în perioada 2012 - 2018); modificarea structurii pietei de energie si cota de piata din ce în ce mai mare revendicata de producatorii de energie din surse regenerabile, care a condus la renuntarea realizarii unora dintre proiecte; disparitia unor consumatori importanti, în special din domeniul industriei chimice, ceea ce a determinat renuntarea la realizarea investitiilor programate (de exemplu: proiecte de cogenerare); restructurarea si reorganizarea producatorilor de energie pe baza de carbune, care a generat prioritizarea investitiilor în derulare si alocarea resurselor existente catre cele mai profitabile proiecte.

Raportul mentioneaza ca în cuprinsul HG nr. 1096/2013 (în vigoare la data de 16 ianuarie 2014) si HG nr. 151/2015 privind modificarea si completarea HG nr. 1096/2013 (în vigoare la data de 12 martie 2015), nu a fost prevazut un contract-cadru de finantare încheiat între minister si beneficiari, fapt ce a generat încheierea, cu întârziere, a contractelor de finantare cu beneficiarii.

De asemenea, documentul subliniaza ca majoritatea beneficiarilor, care nu au început investitia, nu au solicitat finantarea nerambursabila în vederea încheierii unui contract cu ME, în termen de maxim doi ani de la data de începere a investitiei prevazuta în PNI, si au pierdut oportunitatea finantarii unor obiective importante de investitii pentru sectorul de productie a energiei electrice.

Pâna la data de 29 octombrie 2019, ME a încheiat patru contracte de finantare cu beneficiarii investitiilor, în valoare totala de 824,219 milioane lei. Reprezentantii ME nu au respectat termenul de maximum 90 de zile de la data depunerii cererilor de rambursare, cu privire la informarea beneficiarului în legatura cu sumele

aprobate/neaprobate la plata, după cum a reieșit în urma controlului.

Totodată, conform sursei citate, în aplicarea prevederilor art. 4 alin. (1) lit. f) din OUG nr. 30/2015, cu modificările și completările ulterioare și în conformitate cu ROF al Comisiei PNI, membrii comisiei au stabilit că este necesară și oportuna angajarea de servicii specifice ale unor experți specializați pe domenii de activitate, tehnic, financiar, precum și de consultanți, necesare în vederea monitorizării și punerii în aplicare a investițiilor din PNI, întrucât la nivelul ME nu există capacitate administrativă și personal cu expertiză care să desfășoare o astfel de activitate.

Astfel, în perioada 16 noiembrie 2016 - 28 martie 2017, la nivelul ME au fost întreprinse demersuri în vederea estimării valorii achiziției (prin publicarea a două anunțuri de consultare a pieței în SEAP), care nu au fost finalizate. Ulterior datei de 28 martie 2017 nu au mai fost întreprinse demersuri la nivelul ministerului pentru angajarea de consultanți și experți specializați în anumite domenii de activitate, iar începând cu data de 9 octombrie 2017, respectiv cu data emiterii Ordinului ministrului Energiei nr. 908, au fost create condițiile evaluării cererilor de rambursare depuse de beneficiarii finanțării nerambursabile din PNI, în condițiile în care, la acea dată, erau deja depuse la ME cinci cereri, în valoare totală de 266,295 milioane lei, aferente unor contracte de finanțare încheiate în anul 2016 cu două societăți comerciale.

Raportul mai menționează că până la data de 29 octombrie 2019, din valoarea totală a contractelor încheiate de 824,219 milioane lei au fost realizate plăți de către minister, în sumă totală de 320,719 milioane lei, reprezentând un procent de 38,91%, în condițiile în care beneficiarii investițiilor au solicitat plăți în sumă totală de peste 371,788 milioane lei, reprezentând 45,11% din valoarea totală a contractelor încheiate, iar diferența de 131,711 milioane lei, reprezentând 15,98%, urmează a fi solicitată la rambursare în cursul anului 2020, potrivit contractelor de finanțare.

Raportul privind controlul efectuat la Ministerul Energiei a fost finalizat la data de 16 decembrie 2019 și transmis către prim-ministru (spre informare), Secretariatul General al Guvernului (spre informare), Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri (spre informare și valorificare) și Curtea de Conturi a României (spre informare).

Începând cu data de 4 noiembrie 2019, Corpul de control al primului-ministru (CCPM) a finalizat până la data de 28 februarie 2020 un număr de opt acțiuni de control și documentare.